

PROFILAKTYKA LOGOPEDYCZNA

Jakie czynniki wpływają na rozwój mowy?

- ✚ Sprawność centralnych ośrodków mowy
- ✚ Prawidłowa czynność analizatora słuchowego i wzrokowego
- ✚ Prawidłowe warunki anatomiczno – fizjologiczne narządów mowy
- ✚ Prawidłowy rozwój psychosomatyczny
- ✚ Motywacja do mowy
- ✚ Prawidłowy rozwój emocjonalny
- ✚ Kontakty społeczne – mowa jest zależna od jakości kontaktów społecznych; nie rozwija się, jeżeli dziecko jest ich pozbawione

PAMIĘTAJ!¹

- 1. Rozwój każdej funkcji, a więc i mowy, trwa od poczęcia.**
- 2. Każde dziecko w tej samej kolejności przechodzi przez wszystkie etapy rozwoju, jednak w indywidualnym tempie.**
- 3. Pierwsze lata życia dziecka mają szczególne znaczenie dla rozwoju mowy.**
- 4. Najkorzystniejszy z punktu widzenia przyszłości dziecka jest rozwój wszechstronny i harmonijny.**
- 5. Sprawność wypowiedzania się zależy od pierwszych kontaktów z najbliższym otoczeniem; od rodzaju, ilości i jakości bodźców słownych, od prawidłowego związku emocjonalnego ze wszystkimi członkami rodziny.**
- 6. Wszelkie niepokojące rodziców zachowania dziecka powinny być konsultowane przez specjalistów (ortodontów, logopedów, psychologów, pedagogów), w celu ich wyjaśnienia.**
- 7. Ważna jest wczesna wykrywalność zaburzeń mowy, kompleksowe ustalenie przyczyn oraz podjęcie terapii.**

¹ (za: K. Datkun – Czerniak „Jak usprawniać mowę dziecka”, Kielce 2004, str.16)

Jak stymulować prawidłowy rozwój mowy małego dziecka?²

❖ Zanim zaczniesz mówić

- O ile to możliwe, należy karmić dziecko piersią, a później łyżeczką
- Wcześniej przyuczać do picia z kubeczka
- Jak najwcześniej odstawić smoczek i butelkę
- Nie dopuszczać do ssania kciuka
- Gdy wyrzną się ząbki, podawać twarde pokarmy do gryzienia i przeżuwania np. marchewkę, jabłko
- Utrzymywać drożny nos – uczyć dziecko oddychania przez nos
- Dbać o dobry kontakt emocjonalny z dzieckiem – często je przytulać, głaskać. śpiewać, czytać, naśladować jego wokalizację
- Mówić do dziecka prostym językiem, nie zdrabniać, patrzeć w oczy dziecka używając gestów i mimiki

² (opr. na podstawie plakatu „Aby twoje dziecko mówiło pięknie” Fundacji Szansa)

❖ A także:

UCZYĆ SŁUCHANIA

- Słuch rozwijaj od pierwszych chwil po urodzeniu, mówiąc do dziecka, naśladując jego odgłosy. Zaczynaj od najprostszych zabaw poszukiwania dźwięku (pozytywka, tykający zegar). Kołysz się z maleństwem trzymanym w ramionach w rytm śpiewanej melodii. Pytaj „Kto to?“, „Co to?“. W ten sposób uczysz koncentracji na dźwiękach. Dobry słuch, to dobry start do poprawnego mówienia.

GIMNASTYKOWAĆ BUZIĘ DZIECKA

- Opowiadaj historyjki ilustrując je ruchami języka i warg. Zachęcaj dziecko do naśladowania. Sprawna buzia, to w przyszłości poprawna wymowa.

DMUCHAĆ I CHUCHAĆ

- Bawcie się w dmuchanie wiatraczka, robienie baniek mydlanych, nadmuchiwanie balonów, dmuchanie przez rurkę. Pamiętaj zawsze o wietrzeniu pomieszczeń do takich zabaw.

BAWIĆ SIĘ Z DZIECKIEM, ŚPIEWAĆ, TAŃCZYĆ

- Baw się „Idzie kominiarz...”, „Warzyła srocza..”, „Burza na morzu...”, „Jedzie, jedzie pan...”, „Ele mele dutki...”. Wyliczanki wypowiedane wielokrotnie, to doskonały trening pamięci słuchowej, wyrabiają poczucie rytmu.

UCZYĆ PROSTYCH WIERSZYKÓW I PIOSENEK

- **Recytuj wierszyki z dużą liczbą wyrazów dźwiękonaśladowczych. Wspólna recytacja cieszy dziecko i pozwala nawiązać rozmowę, oswaja z rytmem**

WYMYŚLAĆ PROSTE ZAGADKI

- **Opisuj przedmioty i proś dziecko, aby odgadło, o czym mówisz. Czytaj popularne zagadki.**

CZYTAĆ DZIECKU

- **Czytaj dziecku codziennie. Pamiętaj, aby treść książki była dostosowana do wieku dziecka.**

RUSZAĆ SIĘ Z DZIECKIEM

- **Zadbaj o aktywność ruchową. Sprawność fizyczna jest bardzo ważna dla harmonijnego rozwoju. Zachęcaj do raczkowania, skakania na jednej nodze, chodzenia po murku. Ucz jazdy na hulajnodze, rowerku, wrotkach. Bawcie się na śniegu, w piasku, w wodzie. Manipulujcie przedmiotami, lepcie, wydzierajcie, malujcie, rysujcie.**